

Onafhankelijk studentenblad

sveto

Jg. 44 nr 11
17 april
tweewekelijks blad

PB-PP B-02817
BELGIË(N)-BELGIQUE

MEI '68

Wat is dat nu eigenlijk, mei '68?

p. 35

Activisme vandaag

p. 47

BOURGEOIS BUITEN

Na bijna een jaar wachten, was het afgelopen week eindelijk zover: rector Luc Sels stelde op donderdag 26 april zijn geïntegreerd beleidsplan voor. Het plan werd goedgekeurd door de Academische Raad en de Raad van Bestuur en komt daardoor nu in de volgende fase van operationalisering.

Opvallend is dat het geïntegreerd beleidsplan helemaal niet geïntegreerd is. Heel wat aspecten van het studentenbeleid en onderwijsbeleid ontbreken nog. Deze aspecten zullen in aparte beleidsplannen opgenomen worden. Dat geldt evengoed voor het diversiteitsbeleid. Het internationaliseringsbeleid werd wél al in geuren en kleuren toegelicht.

Maar vanuit het bestuur lijkt een rare link tussen het diversiteitsbeleid en de internationalisering van de universiteit te worden gelegd. Zo stelde Sels in een interview met Veto over het plan: 'Voor mij zijn die twee aspecten gescheiden, maar tegelijkertijd ook niet.'

Ingewikkeld. Sels gaat verder door te stellen dat de twee niet los van elkaar staan, omdat 'de drempel voor minderheden in België kleiner wordt als het ingebed is in een universiteit waar sowieso veel diversiteit aanwezig is.' Dat is een vreemde uitspraak. Veto besprak eerder al de grote uitval van jongeren met een migratieachtergrond. Een falend inclusiebeleid en gebrek aan representatie liggen aan de grondslag.

Een gelijkstelling tussen internationals en Vlaamse studenten met een migratieachtergrond, is niet alleen fout, maar ook gevaarlijk. Het plan rond internationalisering maakt er geen geheim van de expats te willen verleiden voor de KU Leuven te kiezen. 'Wat ik beperkend vind aan het Vlaamse model, is dat onze logica van democratisering altijd sterk gericht is op inclusie van wie een achterstand heeft.'

Sels mag dan wel benadrukken dat het een het ander niet uitsluit. Maar welk signaal geeft de universiteit, wanneer de enige manier om zichzelf te herkennen aan de universiteit, de zonen en dochters van rijke diplomaten zijn? Een fils-à-papa is geen rolmodel.

Nora Sleiderink is hoofdredacteur. Deze mening wordt gedragen door de voltallige redactie.

INHOUD

- 5** Splinter: Kaddisj voor een kech
- 7** Mediaprof zijn kan je duur komen te staan
- 11** Overleven in opinieland: een praktische gids
- 15** Suske & Wiske en het moderniseringsmysterie
- 17** Tijd voor diversiteit
- 19** My foreign affair: Leuven vs. Luik
- 23** Volkse kroegen: In Den Ouden Tijd
- 25** Cultip
- 27** Eens dichter bij: Jan Terlouw
- 29** Dagboek van een student: ik zei nee en legde af

DOSSIER MEI '68

- 35** Mei '68: Niet met ons
- 45** 'Dat de universiteit niets doet rond 1968, is een onwaarschijnlijk zwakbedod'
- 47** Activisme vandaag
- 51** De schijndemocratie van de studentenvertegenwoordiging
- 53** Wat met het utopische ideaal?

- 55** Navraag: Paul Goossens
- 59** KU Leuven

Splinter Kaddisj voor een kech

door Jan Costers

Dat de pen machtiger is dan het zwaard is al eeuwen bekend, maar kent in het hedendaagse sociale medialandschap hoogdagen. Vooral omdat (digitale) inkt verder stroomt dan bloed.

'Why should your right to freedom of speech trump a trans-person's right not to be offended?' De internauten onder ons herkennen ongetwijfeld de set-up van een meme die in januari het licht zag. Cathy Newman die Jordan Peterson ondervraagt over zijn harde taal in de media tegen transgenders, waarbij hij de vraag omdraait en vraagt waarom zij hem mag beledigen en hij anderen niet. Newman staat met haar mond vol tanden.

Ik ga niet akkoord met veel wat de man zegt, maar daar heeft hij wel een punt. In onze maatschappij zien we vrijheid van meningsuiting als hoogste goed. Iedereen moet kunnen zeggen wat hij wil. De enige voorwaarde is natuurlijk wel dat het strookt met wat we zelf geloven, of waar we zelf achterstaan. Anders zijn we 'offended'. En tegenwoordig heeft diegene die zich beledigd voelt altijd gelijk. Vooral omdat die vertegenwoordigd wordt door een leger sociale soldaten die via de publieke opinie hun tegenstander met de grond gelijk maken.

Want de evolutie van de sociale media geeft iedereen een platform en een netwerk om Å gedachten te delen, maar we zijn uit het oog verloren dat die gelijk opging met de groei van onze tenen. En in plaats van er iets aan te doen, zijn we blootsvoets beginnen lopen. De meerderheid van ons volgt de massa en marcheert waar de bevelhebbers ons naartoe wijzen. 'Gij zult de toorn van onze volgers voelen. Biedt al knielend en schreiend uw excuses aan of de (publieke) schandpaal zal uw deel zijn.'

In de vorige Veto werd door Annick De Ridder nog de lofzang gezongen over Twitter, omdat het mensen dichterbij elkaar kan brengen. Maar de keerzijde van die medaille is soms zwaarder dan we beseffen. Mensen onderschatten te vaak de kracht van de anonimiteit. En

dan bedoel ik niet de 'offenders' die verstopt zitten achter avatars en schuilnamen, maar het mikpunt van hun haatcampagnes. Mensen worden herleid tot een afbeelding, een naam, een term.

En dan is het gemakkelijk om mee te gaan met de stroom tweets en HLN-reacties, met hashtags als #strijdwapens. Damso en Boef worden in één klik vrouwenhaters (terwijl we wel nog vrolijk op Chris Brown dansen). Mensen als Pewdiepie en Mark Meehan worden beoordeeld op basis van de kop van een artikel en als extreemrechts bestempeld (maar een paar jaar geleden waren we nog allemaal Charlie). En dit gaat ook niet over links zijn, of rechts, of Millennials of Babyboomers. Te gemakkelijk laten we ons leiden door de massa, en staan niet stil bij de gevolgen. Afbranden en doorgaan naar de volgende boycot, meneer. Het leven raast immers voorbij.

Vanuit onze anonieme ivoren torens is het ook gemakkelijk om rechter te spelen. 'Wie denkt die Aron Berger wel niet dat hij is, dat hij onze uitgereikte hand niet wil aannemen?' Dat strookt toch niet met onze Vlaamse waarden klinkt het bij onze schildvrienden (wat die waarden dan wel precies zijn, kunnen ze ons nog altijd niet zeggen – een wegwerpmatras hoeft geen oplossingen te bieden). Maar misschien zouden we die hand beter eerst in eigen boezem steken, voor we onze virtuele pennen slijpen. En misschien zouden we die smartphone-schermen dan even als (zwarte) spiegels kunnen gebruiken. Hij die zonder zonde is, werpe immers de eerste steen. 📱

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Cartoon van de week: Guillaume Deprez

SUPER PRESIDENT BROS?

Mediaprof zijn kan je duur komen te staan

'Als universiteit moet je de maatschappij niet dienen, maar juist dwars zitten'

door Nora Sleiderink / beeld: Guillaume Deprez

Maatschappelijke dienstverlening is een van de drie basistaken van de academicus, maar moet vaak het onderspit delven voor onderzoek en onderwijs. Daar denken deze mediaproffen anders over.

'Universiteit van Vlaanderen', 'Ik Heb Een Vraag' en het kersverse FWO-project 'Vragen voor de Wetenschap' maken duidelijk: wetenschapscommunicatie is up and coming. Nochtans gaat je inmenging in het maatschappelijk debat als academicus niet zonder slag of stoot, zo getuigen mediaproffen.

Taak van de universiteit

Deelnemen aan het publieke debat gaat immers verder dan zuivere wetenschapscommunicatie. Proffen vindt men ook terug in tv-debatten of als auteur van opiniestukken in de krant. Zo schreef Jo Tollebeek, historicus en decaan van de faculteit Letteren, recent een opiniestuk over de erfenis van mei '68 en Leuven Vlaams. 'Ik zie dat als iets dat ook tot de taken van een academicus kan behoren: een public engagement.'

Voor Tollebeek gaat het niet enkel over de zuivere vertaling van kennis naar een lager niveau, maar ook kritisch staan ten opzichte van wat leeft. 'In die zin

denk ik dat je de maatschappij niet louter moet dienen, maar juist ook dwars zitten', zegt Tollebeek. 'Je moet het politici, opiniemakers en journalisten juist moeilijk maken om zomaar om het even wat te zeggen.' Zo wordt het maatschappelijk debat verdiept en versterkt. Wetenschappers brengen nuance in complexe verhalen.

Ook toxicoloog Jan Tytgat stelt zijn expertise graag ten dienste van het debat. 'Er gaat geen dag voorbij of ik word wel op televisie, op de radio of in een krant vermeld.' De prof ziet het als de taak van de universiteit om dat te doen. 'Ik voel me bevoorrecht dat ik dankzij belastinggeld aan onderzoek mag doen, dus ik vind het persoonlijk belangrijk om iets terug te kunnen doen, in de vorm van wetenschapscommunicatie.'

Bekende Vlaming

Een ander verhaal is natuurlijk wanneer een prof BV wordt. Ook in populaire programma's die niet gericht zijn op zuivere wetenschapscommunicatie,

zoals Topdokters, staan academici vaak centraal. Toch kan ook dat je onderzoek en maatschappelijke dienstverlening dienen, weet Magaly Rodríguez García. 'Door zo'n deelname raak je onmiddellijk bekend.' Na haar deelname aan De Slimste Mens ter Wereld vloeiden de interviews binnen.

'Knack, Het Laatste Nieuws, regionieuws... Een hele pagina krijgen jouw expertise voor te stellen in een krant die door twee miljoen mensen wordt gelezen, is een enorme luxe,' weet Rodríguez. Eenmaal de media weten rond welke thematieken je werkt, staat je telefoonnummer in hun databanken en zul je te pas (en te onpas) gebeld worden voor duiding, zo bevestigden alle mediaproffen.

All-round intellectueel

Dat brengt wel vragen mee omtrent waar een academicus zich precies over mag uitspreken. Die discussie leeft momenteel hevig: een Belgisch collectief, onder andere getrokken door de Leu-

EN U BENT PROFESOR IN?

IN ALLES,

ZO LANG IK OP TV KOM

vense prof Yves Moreau, pleit voor meer maatschappelijk engagement bij academici. Opvallend: dat moet volgens de initiatiefnemers ook buiten de eigen academische expertise om kunnen. Daar bestaat geen consensus over: de meeste proffen die we contacteren, beperken zich liever tot de eigen expertise, of thematieken waar ze om specifieke redenen goed vertrouwd mee zijn.

Volgens Tollebeek moet dat ook in het licht worden gezien van interdisciplinariteit. 'De huidige disciplines zijn uiteraard zeer sterk. Het zijn negentiende-eeuwse dinosaurussen die door ons kennislandschap marcheren', zegt de decaan. Een recentere wending probeert nu niet meer in disciplines, wel in problematieken te denken. 'Voedsel, klimaat, migratie... Dat zijn geen disciplines, maar problemen, die per definitie enkel interdisciplinair kunnen worden opgelost.' Hij pleit voor een mengeling van enerzijds een standpunt durven innemen, anderzijds nuance in het debat brengen.

Afgunst

Maar een mediaprof zijn kan je ook duur te komen staan. Professor Jan Tytgat kent men immers niet alleen als expert bij drugsmisbruik of de fipronilcrisis. De prof zoekt immers graag ook de media op om zijn ongenoegen te uiten over de represailles die hij naar eigen zeggen te verduren krijgt.

'Er zijn collega's die het door jaloezie

moeilijk kunnen verkroppen dat je meer bekend bent dan hen, hoewel zij een hogere functie bekleden', zegt Tytgat. 'Hoe meer je in de media komt, hoe meer je op je eigen onderzoeksniveau wordt geïsoleerd. Je krijgt geen steun meer om-

'Er gaat geen dag voorbij of ik word wel op televisie, op de radio of in een krant vermeld'

Jan Tytgat, toxicoloog

dat ze zeggen: hij is al bekend, hij zal wel connecties en middelen genoeg hebben, dus zelf gaan we hem niets meer geven, of het zelfs afpakken.'

Een kleine rondvraag bij andere mediaproffen doet niet vermoeden dat het een breder probleem is. 'Afgunst is er altijd in de academische wereld, maar die is er op elk vlak', zegt Tollebeek.

CV-jagers

Ook Rodríguez had schrik voor negatieve reacties van collega's door haar deelname aan De Slimste Mens, maar bleek aangenaam verrast. Toch is dat niet vanzelfsprekend. 'Het is een risico dat je neemt. Ik denk dat veel academici daarom weigerachtig staan tegenover de media: je krijgt per definitie reacties en die zijn niet altijd van de leukste.'

Mediaoptredens liggen dus niet iedereen, en dat hoeft ook niet. 'Mensen mogen niet gestraft worden als ze dat niet doen,' stelt Tollebeek. 'Maar omgekeerd: als mensen dat wél doen, vind ik ook dat ze daarvoor moeten beloond worden in hun academisch dossier.' Collega's leveren vaak de kritiek dat ze wel een stuk voor een krant willen schrijven of aan een debat deelnemen. 'Maar als ze later bevordering vragen, telt dat nooit mee. Dat vind ik niet correct. Het is een deel van je engagement, maar het is ook een deel van je job.'

Jogchum Vrielink schrijft essays voor De Morgen en treedt vaak in de media op voor juridische duiding. Hij heeft zelf ervaringen gehad waarbij zijn maatschappelijk engagement een negatieve impact had. 'Bij een beursaanvraag had de evaluerende commissie gesteld dat ik een sterke publicatielijst had in vergelijking met anderen, maar dat het nog beter had kunnen zijn als ik me - geparafraseerd - niet had beziggehouden met die populariserende en opiniërende mediaonzin', kaart hij aan.

'Maar hoe dat netto uitpakt, durf ik niet te zeggen', nuanceert hij meteen. Zijn huidige aanstelling dankt hij juist aan een selectiecommissie die veel waarde hechtte aan zijn maatschappelijk engagement. 'Tegelijkertijd gaan er dus ook deuren open.'

'Je juge, donc je suis': de toekomst van het maatschappijdebat

Geen democratie zonder debat. Geen debat zonder forum – en vandaag de dag geen forum zonder media: meer dan ooit is onze samenleving er één van geschreven, opgenomen en gefilmde informatie. Welke rol hebben traditionele media in een digitale samenleving? Welke impact hebben nieuwe media? Hoe overleef je een informatiebombardebement? En welke toekomst voor het Grote Maatschappelijk Gesprek? Allemaal vragen die ook voor de student belangrijk zijn. In vier artikels zoekt Veto het voor u uit. Deze week: de invloed van sociale media.

20/3 - De media: bewakers van het maatschappelijk debat?
17/4 - Iedereen journalist? De invloed van sociale media
1/5 - Overleven in opinieland? Een praktische gids
15/5 - De toekomst van het maatschappelijk debat

Overleven in opinieland

Een praktische gids

door Vinsent Nollet & Vincent Cuypers
beeld: Tom Dinneweth

Wie wordt nooit eens moedeloos van de voortdurende informatiestorm waarin we ons bevinden? Berichten, nieuws, reclame, foto's: de (digitale) wereld eist meer dan ooit voortdurend onze aandacht op.

Vroeger bereikte nieuws pas weken later in sterk afgezwakte vorm de kranten voor diegenen die konden lezen. Vandaag komt een voortdurende stroom van oorlogsbeelden voorbij. De wereld is zo verbonden dat ze in je broekzak past. Interessant, maar soms ook vermoeiend.

Kop noch staart

Die informatiestroom is niet altijd coherent. Bijvoorbeeld over gezonde voeding. Dat bevestigt ook Prof. Stef Aupers (mediacultuur): 'De wending van traditionele nieuwsvormen naar sociale en nieuwe media leidt tot een fragmentering van het nieuws en van wat waar en niet waar

is. Is een glas wijn per dag goed voor het hart of niet? E-nummers op blikken

'Voor je het weet ben je de vrijheid van meningsuiting aan het ondermijnen'

Stef Aupers, mediacultuur

soep: is dat een probleem, zijn die stoffen gevaarlijk, of is dat juist goed voor de bewaring? Door al die tegenstrijdigheid

ontstaat er steeds meer twijfel.'

Die twijfel vraagt een kritische omgang met de feiten. Aupers: 'we moeten onze jongeren in de middelbare scholen bijvoorbeeld zo opvoeden dat ze niet alleen op zoek gaan naar ideeën die hun denkbeeld bevestigen, maar ook naar het strijdige. Dat is een basisprincipe uit de academische en journalistieke wereld waar iedereen wel bij vaart omdat het leidt tot betere en genuanceerdere kennis'.

Het probleem is ook dubbel. Niet alleen is er een grote chaos in informatie en is het niet duidelijk daarin te onderscheiden wat we mogen aannemen, die

informatie wordt ook nog eens gepersonaliseerd via algoritmes. Op die manier kan informatie aanzetten tot onoverkomelijke conflicten, bijvoorbeeld over een omstreden onderwerp als het Syrische conflict. 'Zodra je sympathieën hebt voor de ene partij is de kans groot dat je meer informatie vanuit een bepaalde invalshoek voorgeschoteld krijgt omdat je voorkeur daar al ligt. Zo wordt het beeld pas echt gefragmenteerd. Er ontstaan dan makkelijk tegengestelde kampen zonder inzicht in elkaar, omdat ze hun informatie uit andere, van elkaar gescheiden kanalen putten en die informatie vaak ook polariserend is.'

'Er zijn nu eenmaal verschillende perspectieven en ideologische brillen'

Stef Aupers

Die kritische noot is de verantwoordelijkheid van overheden, middenveld en van individuen samen. Het belang van de overheid zit ook in het voorzien van de nodige regulering. 'De EU maakte recent nog bekend dat ze een actief beleid heeft ontwikkeld

hoe echt nieuws te onderscheiden van *fake news*. Het is natuurlijk wel lastig te bepalen wat fake news is. 'Voor je het weet ben je de vrijheid van meningsuiting aan het ondermijnen door rechtsextremistische praatjes te bannen.'

Relativist tot in de kist?

De vraag is of de waarheid ook te kennen valt. Aldus Aupers: 'Je kan zeggen dat er sinds Kant en Nietzsche voortdurend nagedacht wordt of we überhaupt de waarheid wel kunnen kennen. Is er wel zoiets als waarheid buiten onze voorstellingen, cultuur, belangen, buiten de macht en onze persoonlijke morele voorkeuren?'

'Dat is erg postmodern. Je ziet dat die gedachte lang ontwikkeld is binnen ivoren torens, maar dat ze nu steeds meer publiek is geworden. De vraag is of we daarmee kunnen leven.' Voor Aupers is het in ieder geval een belangrijke les. 'Er zijn nu eenmaal verschillende perspectieven en ideologische brillen. Dat inzicht kan ook leiden tot meer tolerantie.' U weze dus gewaarschuwd, beste lezer. Doe seer ook maar je mediagebruik: wees nieuwsgierig, maar wees ook jezelf. ■

De tips van Socrates (Filosoof en opiniemaker)

1) Onderscheid waarheid van meningen

wij mensen denken veel. Te veel soms. Want niet alles wat we denken is ook echt gegrond. Geloof niet alles wat in de media verschijnt: onderscheid waarheid van meningen.

2) Pas op voor sofisten

De sofisten zijn zij die meningen als waarheid willen verkopen. Soms maken ze zelfs fake news. Het gaat hen niet om de waarheid, maar om het behalen van hun gelijk. Daarvoor hitsen zij vaak het volk op. Kies nooit zo iemand als president!

3) Door te praten kom je tot inzicht

Inzicht over de zaken ontstaat door met elkaar over de zaken te discussiëren en door elkaar vragen te stellen. Niemand kan uit zichzelf tot volmaakt inzicht komen: ga met je vrienden naar het stadspark en discussieer over zaken die er echt toe doen.

4) Durf te lachen

Mijn ironie staat wereldwijd bekend. Een beetje cynisme doet soms wonderen om de relativiteit van de zaken in te zien en zo stappen vooruit te zetten. Ontdek de wereld, stel jezelf in vraag.

5) Wees een horzel en hou het paard wakker

Een goede samenleving heeft mensen nodig die af en toe een prik uitdelen. Laat je kritische stem horen. Verwerf inzicht, wees meer zalm. Durf te denken. (Let wel: een horzel steekt alleen bij een reële bedreiging, red.)

De tips van Bart Eeckhout (Opiniërend hoofdredacteur De Morgen)

1) Luister met open oren

Met de krant proberen we een open geest uit te dragen. Als lezer moet je dat ook proberen. Het kan nuttig zijn verschillende meningen te kennen, ook die waar je het spontaan mee oneens bent, zodat je gedwon-

gen wordt je eigen standpunten aan te scherpen.

2) Wees selectief naar het relevante

Relevantie, belang, zaken waarmee het debat gevoed kan worden, of een nieuw debat mee geopend: probeer dat zeker niet uit het oog te verliezen.

3) De waarheid zit niet één opinie

Commentatoren zijn ook maar mensen. En beroepshalve bezig met de waan van de dag. Vaak dient een opiniestuk om een weerwoord uit te lokken, om het debat op gang te trekken.

SUSKE & WISKE EN HET MODERNISERINGSMYSTERIE

VLAAMSE STRIPS WORDEN VOLWASSEN

door Benno Debals
beeld: Guillaume Deprez

Is het een cyborg Jerommeke of een Hell's Angel Rode Ridder, alle Vlaamse superhelden krijgen een modern karakter. De Vlaamse strip slaat een nieuwe weg in, hopelijk een weg met betere verkoopcijfers.

Twee weken geleden kwam de duizendste aflevering uit van Action Comics, de eerste strip waarin Superman voorkwam en daarmee was het ook dag op dag 80 jaar geleden dat Superman voor het eerst ten tonele verscheen. Daarmee mikt DC op meer dan een miljoen oplagen, cijfers waarover de Vlaamse strip enkel kan dromen. Onze teerbeminde Sus en Wis, Johan de Rode Ridder of de familie Kiekeboe zijn op sterven na dood. Vernieuwing en modernisering moeten de redding brengen.

Zijn tijd voorbij

Die vernieuwing vinden we in de vorm van moderne spin-offs en eigentijdse interpretaties van onze favoriete stripfiguren. Suske en Wiske werd Amoras, een sci-fi epos op het bekende eiland. Jerommeke werd J. Rom, een gouden versie van Robo-

cop. Rode Ridder werd Red Rider, een biker die op zoek gaat naar moderne magiërs. De klassieke Vlaamse stripheld wordt omgetoverd naar de helden die we allemaal kennen van televisie: krachtig, zelfverzekerd, groots en vooral modern. Vanwaar die evolutie? Professor Jan Baetens, professor in hedendaagse literatuur en graphic novels, ziet vooral dat de Vlaamse strip zijn tijd voorbij is. 'De Vlaamse strip is een fenomeen dat in de tijd beperkt is, van net na de oorlog tot begin de jaren 70. Daarna beginnen ze zichzelf na te bootsen en is het meer een kwestie van te overleven dan iets nieuws te brengen. Vandaag ziet men dat het publiek vooral Amerikaanse comics en Japanse manga's leest, dus proberen de verschillende bedrijven daarop in te spelen.'

Dan blijft de vraag waarom Superman, Batman en Spider-Man nog altijd lezers trekken, maar onze Vlaamse helden aan het uitsterven zijn. Professor Baetens legt de schuld daarvan vooral bij het

'Het publiek leest vooral Amerikaanse comics en Japanse manga's, dus proberen de verschillende bedrijven daarop in te spelen'

 Jan Baetens, professor graphic novels

kleine Vlaamse medialandschap. 'Al van in het begin zijn de Amerikaanse helden heel transmediaal. Daar bestonden films en radiofeuilletons van, men werkte dat uit in alle mogelijke media. Het bestaan van al die varianten had invloed op die reeksen zelf en zorgde ervoor dat die veel dynamischer waren en constant evolueerden. Hier in Vlaanderen waren/zijn de industriële mogelijkheden veel beperkter. Dat zorgt ervoor dat men zoveel mogelijk op veilig probeert te spelen en alles uitmelkt. De koe geeft melk zo lang ze melk geeft.'

Van Afrika tot in Amerika

Die vernieuwing wordt ook gestuurd door een internationaal fenomeen, zegt Toon Horsten, uitgever van de strips bij Standaard Uitgeverij. 'Vroeger werd er steeds vanuit reeksen gedacht, maar tegenwoordig ligt de focus eerder op de karakters. De personages staan centraal. Spider-Man was vroeger in de eerste plaats een stripfiguur, nu is het een

personage dat in verschillende media opduikt. Dat leidde niet enkel tot die transmediale spin-offs, maar ook tot meer en andere stripreeksen rond dezelfde personages zoals J.-Rom, Fanny K. of Red Rider.'

Wat maakt die vernieuwing nu zo anders dan het origineel? Volgens Lectrr, scenarist van Red Rider, is het publiek vandaag de dag veel slimmer en moet de markt daar bijgevolg op inspelen. De tijden van overexpositie en rechttoe, rechtaan verhaallijnen à la 'Krimson heeft Schannuleke gestolen, we moeten hem stoppen!' zijn voorbij. Lectrr: 'In Red Rider wordt er meer filmisch getekend en nemen we meer tijd om een verhaal te vertellen. We konden dat doen in 80 pagina's, maar we hebben er 164 over gedaan, omdat de kijker gewoon is om naar tv te kijken waar zaken complex in elkaar zitten en waar je filmisch veel binnenkrijgt.'

Die modernisering en internationale invloeden roepen dan meteen de vraag op of deze reeksen ook internationaal kunnen uitgespeeld worden. Lectrr heeft alvast weinig hoop op het vlak van vertalingen en buitenlands publiek. Ook Horsten geeft aan dat het niet gemakkelijk is om de Vlaamse strip op het globale circuit te brengen: 'In de hoogdagen van Kuifje en Robbedoes was het wellicht gemakkelijker om internationaal door te breken, maar werd die noodzaak niet gevoeld. Het succes op de thuismarkt was al enorm. Nu is die markt veel opener, maar de gemiddelde oplagen liggen veel lager. Daar is het internationale veel minder interessant geworden. In de tijd dat het kon, is het gewoonweg te weinig gebeurd.'

Velen zijn echter sceptisch over die vernieuwing. Hoewel Red Rider vorige week nog de publieksprijs van Fnac mag gewonnen hebben voor beste strip, vindt professor Baetens er niets aan. Ook stripzaken merken geen spectaculaire cijfers als het gaat om die nieuwe Vlaamse superhelden. Volgens Benny, een medewerker van Leuvense stripzaak Het Besloten Land, heeft de uitgeverij sterk ingespeeld op de media, maar blijven de strips inhoudelijk op niets trekken.

Het is wachten wat de toekomst brengt. Sterren mogen dan wel komen en ze mogen dan wel gaan, maar uiteindelijk is het toch alleen Superman die blijft bestaan.

tekst en beeld: Yumi Dille

Yolan is board member finance van Academics for development. In 2017 vertrok hij naar Tanzania om samen met een multidisciplinair team van studenten een honingkwekerij op te starten.

'Als ik mezelf zou moeten omschrijven in een woord kies ik voor: 'openminded'. Voor mij betekent dit openstaan voor andere culturen en het actief luisteren naar mensen, zonder enig vooroordeel te vellen. Dit is niet altijd even gemakkelijk maar het kan je wel veel bijbrengen. Het doet je kijk op de wereld veranderen.'

'In Tanzania besepte ik wat voor impact één persoon kan hebben. Samen met ons team hebben we de omzet van de lokale boeren kunnen verdubbelen. Ik ben ervan overtuigd dat anderen dit ook kunnen. Het opstarten van iets nieuws kan eng zijn, vaak krijgen we een bepaalde onzekerheid mee van onze omgeving: 'Zou je dit wil doen? Is het niet riskant?'. Indien je een passie of een project heb waar je volledig achter staat 'gewoon doen'. Jouw project kan een verschil maken in iemand anders zijn leefwereld. Als ik een whatsapp berichtje ontvang van de imkers dat het project goed werkt, maakt mij dat echt gelukkig.'

'De ervaringen die ik beleefde met de lokale bevolking neem ik voor de rest van mijn leven mee. Ik leerde terug liefde te tonen voor mensen. Tegenwoordig is het moeilijker om een echt gesprek aan te gaan met elkaar, we verliezen ons te gemakkelijk in virtuele connecties. Wat ik wil zeggen is: durf met elkaar te praten, je weet nooit wat je kan ontdekken!'

LEUVEN VS. LUIK

door Michelle Van den Broeck / beeld: Tom Dinneweth

Remco Massa en Nadia Boussalaâ kozen beiden voor een uitwisselingssemester binnen België, een Erasmus Belgica zoals dat heet. Remco trok naar het charmante Liège en Nadia kwam van Louvain-la-Neuve naar hier. Daar hadden ze elk zo hun eigen redenen voor. Toch bleek zo'n uitwisseling binnen België allesbehalve saai. Erasmus Belgica: not the real deal? You got it wrong!

REMCO MASSA: RICHTING LUIK

Wat zijn de voordelen van een Erasmus in je eigen land?

In het algemeen kost het minder om op Erasmus te gaan in eigen land. Mijn kot in Luik kostte rond de 290€ per maand, wat relatief goedkoop is. Je hebt ook nooit problemen met telefoonabonnementen of bankrekeningen en dergelijke. Daarnaast is het een manier om een Belgische stad in de diepte te ontdekken. Luik is de 4de grootste stad van België maar heeft een beetje een slechte reputatie. Ik weet niet of ik Luik zou hebben leren kennen zonder er op Erasmus te gaan. Een laatste overduidelijk voordeel is natuurlijk het bijschaven van de andere landstaal.

...en de nadelen?

Goh... Volgens mij was het grootste nadeel dat Luik op 20 minuutjes van mijn thuis ligt, in Tongeren. Hierdoor ging ik nog steeds in het weekend naar huis om mijn was te doen, wat niet echt "erasmusachtig" is.

Welke impressie heeft Luik op je nagelaten?

Luik heeft me echt verrast. Ik was er als kind al vaak geweest maar toen leek het vooral een grauwe en vuile stad, ook omdat het altijd regende als ik er was. Nu zie ik Luik als een prachtige stad die oud en nieuw combineert. Aan Montagne de Buieren waan je je in de middeleeuwen, terwijl je op 5 minuten wandelafstand bent van de uitgaansbuurt.

Was het wat je ervan verwacht had?

Ja, toch wel. Het enige minpunt is wel dat ik voornamelijk om-

ging met andere erasmusstudenten, en in mindere mate met de Luikse studenten. Al leek de ervaring hierdoor wel meer op een echte Erasmus.

Had je het moeilijk om je aan te passen?

Dat viel goed mee. Als je al eens in Brussel geweest bent, is Luik geen schokkende ervaring. Ze praten iets trager Frans dan gemiddeld, wat zeker aangenaam is voor een Limburger die zijn Frans wilt bijschaven (lacht). Het irritante aan Luik is het openbaar vervoer. Een aantal faculteiten (waaronder de mijne) liggen op een aantal kilometer van het stadscentrum, waardoor je 's ochtends en 's avonds minstens een halfuur op een overvolle bus moet zitten. Een les skippen om een pintje te gaan drinken wordt dan nog aanlokkelijker.

Wat doen Franstalige studenten anders dan de Vlaamse?

De feestjes zijn letterlijk vuiler. Af en toe zie je Franstalige studenten met rubberen botten om te vermijden dat hun schoenen vol met modder komen te hangen.

Uitgaan in Luik, is dat een aanrader?

Vast en zeker. Er zijn gezellige terrasjes en veel optredens van live-bands. Verder heb je ook een ondergrondse nachtclub, de Cadran, waar bekende house en techno dj's komen draaien. Daarnaast is er Le Carré, een wijkje in het centrum van de stad, waar superveel bars en café's zijn. Het valt te vergelijken met de Oude Markt van Leuven op steroïden en overgeefsel.

Wat met de universiteit? Op welke manier verschilt het onderwijs van het onze?

De lessen waren veel interactiever en vonden plaats in kleinere groepjes dan in Leuven. In Leuven ben ik gewend om les te hebben met honderden andere studenten en is het meer eenrichtingsverkeer: de prof spreekt, wij schrijven. In Luik zat ik vaak met 10 à 15 andere studenten in een klein zaaltje en er was veel interactie tussen student en prof. De meeste proffen waren die ik had waren eveneens advocaat-generaal bij het Hof van Justitie of het Hof van Cassatie dus qua niveau zat het echt wel goed. Al haalde ik in Luik wel betere punten dan in Leuven.

Is je Frans verbeterd?

Ja. Al is er nog altijd een verschil tussen verstaan en spreken. Als je verschillende Franstalige juridische handboeken moet blokken schaaft je je Frans echt wel bij, maar om vlot Frans te spreken val ik toch soms nog over bepaalde woorden of zinsconstructies. Een glas bier helpt daar meestal wel bij, al is dat niet aangeraden bij een mondeling examen.

NADIA BOUSSALAÂ: RICHTING LEUVEN

Wat zijn de voordelen van een Erasmus in eigen land?

Een Erasmus in je eigen land heeft veel voordelen. Ik was dichtbij mijn familie en vrienden. Daarbij kon ik mijn sport blijven beoefenen op een hoog niveau, wat erg belangrijk voor me was. De manier van lesgeven is bovendien min of meer hetzelfde én de unief in Leuven heeft een erg goede reputatie

...en de nadelen?

Om eerlijk te zijn, zijn er maar heel weinig nadelen hoor. Ze zijn echt verwaarloosbaar tegenover de prachtige ervaring die ik had. Maar als ik dan toch iets zou moeten opnemen, dan zou ik zeggen dat zo dicht bij Wallonië wonen mij misschien een beetje heeft tegengehouden in mijn leerproces, omdat ik zo gemakkelijk Frans kon spreken met mijn vrienden.

Welke indruk heeft Leuven op je nagelaten?

Leuven is eigenlijk een heel mooie stad en ik voelde me er ook goed. Je kan er shoppen, er zijn veel bezienswaardigheden en mooie monumenten. De locals zijn ook best vriendelijk en hielpen me altijd als ik verdwaald was (lacht). En ik had het geluk de stad te mogen bezoeken tijdens de wintermaanden, waneer alle kerstdecoratie ophing. Dat was ook de moeite!

Wat doen Vlaamse studenten anders dan de Waalse?

Vlaamse studenten eten super vroeg! En ze werken harder en zijn iets meer gesloten. Gelukkig had ik een fijne groep

met een open mind die me echt heeft geholpen. Daar ben ik heel dankbaar voor!

Wat met het Leuven's nachtleven? Kon je hier je gading vinden?

Ik ben niet echt een party girl omdat ik vaak naar huis ging om te trainen. Maar over het algemeen hing er een goede sfeer, dat wel.

Als je je Erasmuservaring nog een keertje kon overdoen, wat zou je dan anders aanpakken?

Over het algemeen is mijn Nederlands er erg op vooruitgegaan. Toch was ik graag nog aantal maanden langer gebleven om mijn taalvaardigheid nog meer te verbeteren. Helaas was dat niet mogelijk. 📧

Klimaatverandering, armoede, ongelijkheid, conflict, migratie ...

Lig jij wakker van de mondiale uitdagingen van vandaag?

Schrijf je in aan UAntwerpen voor een ManaMa in ontwikkelingsstudies

www.uantwerpen.be/iob

door Anneka Robeyns

Woensdag 2 mei, 20u00, 't Wagehuys
**Slam poetry evenement: We are the Womani-
nists!**

Het geschreven woord is een middel om tot dialoog te komen, spoken word evenzeer, als niet des te meer. Op Woensdag 2 mei organiseert het Afrika Filmfestival in samenwerking met Urban Woorden, UCOS, Africalia en de Belgische Ontwikkelingssamenwerking een slam poetry night. Het thema van de avond? Seksuele en reproductieve rechten van de vrouw en alles daaromtrent. Geen enkel taboe wordt geschuwd en op het programma staan stuk voor stuk getalenteerde artiesten van diverse roots: Sukina Pilgrim, Esohe Weyden, Yousra Benfquih, Lisette Ma Neza, Djossy Cruz Oliveira.

10, 11, 12 mei, 17u00, OPEK
Festival: VAART

Vier maanden lang werkten negen jonge kunstenaars (tussen 15 en 25 jaar) aan hun eigen project. Benjamin van der Maas is street art en graffiti artiest. Charlotte Sieben & Jade Mintjens spelen De Kersentuin van Tsjechov. Karolien Segers is slam poet, comedian en journaliste. Erin De Wolf zoekt in 'Niets meer, niets minder' de grens op tussen komedie en tragedie. Elias D'hollander gaat in CANTUS III op zoek naar de stilte in beweging. Misha Demoustier brengt L'état de rêve: een beeldende mix van performance en film. Lars Brinkman toont met The Bitchboy Project een zoektocht naar de vrouwelijkheid binnen het jongen-zijn. En Barbara T'Jonck toont TOUR 2048: Op pad in een nog verborgen OPEK. Een voorstelling over hoe we ons verhouden tot de wereld en de rol van de media daarin. Het resultaat is VAART: een drie-daags festival bomvol street art, theater, spoken word, dans, film en performance.

8, 9 en 10 mei, 20u30, STUK Soetezaal
Dans: FABULEUS - Paradise Now

In juli 1968 stond de legendarische voorstelling Paradise Now van The Living Theatre op de planken van het festival d'Avignon. Geïnspireerd door spirituele praktijken als yoga, meditatie en de kabbala wilden ze het publiek met elkaar verbinden en in een staat van paraatheid brengen: klaar voor actie in de buitenwereld. Maar wat blijft er over van die erfenis van mei '68? Wat is er gebeurd met de waarden en idealen van de sixties? Hoe kijken jongeren naar de geschiedenis en hoe zien ze de toekomst? Het zijn vragen die choreograaf Michiel Vandevelde stelt in zijn eigenste Paradise Now. In een extatische trip zoekt hij, samen met dertien jongeren, uit hoe de wereld is geëvolueerd in de 50 jaar tussen 1968 en nu.

Volkse kroegen: In Den Ouden Tijd

'Dat zit er in mij, een beest'

door Anneka Robeyns / beeld: Guillaume Deprez & Anneka Robeyns

Wie met de trein naar Leuven komt, passeert er onwillekeurig elke week. Het laatste café van onze volkse kroegentocht is bruin, berucht en ligt recht tegenover het station: café In Den Oude Tijd.

Woensdagnamiddag, half drie. Wie de aloude kebabwalm van station Leuven ontglipt, bevindt zich plotseling recht tegenover bruine kroeg In Den Ouden Tijd, uitgebaat door Tom en Hilde. Pintjes van vijftientig centiliter kosten er evenveel als drieëndertigers, staat er op de ruit geschreven (€ 1,70 voor de geïnteresseerden), vergezeld van boodschappen zoals 'roken is toegestaan in de rookzone' en 'alle sport vertoond op groot scherm'.

Het gerucht gaat dat (ex-)gedetineerden er graag eentje komen drinken, begeleid door hun cipiërs. Vechtpartijtjes zouden er dagelijkse kost zijn en iemand mompelt wat over een schietpartij in 2005, iets met Tsjetsjenen en Armeniërs. We slikken.

Kroeggangers van alle soorten en maten

In Den Oude Tijd blijken gelukkig helemaal niet zo intimiderend als aanvankelijk gedacht. De rokerszone neemt minstens een kwart van de caféruimte

in beslag, een viertal gokkasten staan op een ander kwart, de tapbiljarttafel gaat nog schuil onder het zeil. De toogwand is bekleed met talloze geldbriefjes van vreemde origine. 'Ooit is dat begonnen met één reiziger die zijn resterende geld hier achter liet, en dat is toen wat uit de hand gelopen,' vertrouwt een vaste klant ons al lachend toe.

'Als iets uwe meug is, dan moet ge daarvoor gaan'

 Danny, caféganger

Reizigers blijken een groot deel uit te maken van het kroegpubliek en families zien we ook geregeld passeren. Een moeder duwt haar buggy tot aan de toog, een klein meisje drinkt haar cola en wilt het zure berensnoepje dat ze heeft gekregen nog opsparen, grootvader en grootmoeder rollen hun valiezen naar de rookruimte. Schuin voor ons zit een man met

een skibril een pintje te drinken. Wanneer ook wij ons willen wagen aan dat gerstenat, stoten we op verwarring. 'Een pint? Of een pintje?' roept Tom, kroeguitbater en joviale barman. Of er een onderscheid is? 'Ja, een groot 'pintje' bestaat niet, hé!'

'Ne simpele mens'

We schuiven mee aan aan de toog en worden meteen geadviseerd om gsm's niet onbewaakt achter te laten. Plots marcheert een nogal groezelige man het café binnen, recht naar de toiletten, die normaal vijftig cent kosten voor niet-klanten.

'HELA! Dag meneer? Meneer! MENEER! Goeiendag?!' De man blijft verwaasd staan op orders van de kroegbaas en prevelt wat onsamenhangends. Verwaarloosde kleren en een onfrisse oogopslag. 'Meneer, wij zeggen hier goeiendag tegen mekaar, dus goeiendag he.' De man lijkt uit het lood geslagen maar lispelt nog snel 'goeiemiddag' alvorens de wc binnen te glippen. 'Ge ziet dat dat ne sim-

pele mens is, he. Laat die maar doen,' broemt de kroegbaas nog.

Drankjes mixen voor een zware kater

Daarna raken we in gesprek verwikkeld met Danny en Luc. Danny kapt zijn tweede Westmalle binnen aan een sneltempo en Luc krijgt na het vele bijvullen van zijn glaasje gewoon de fles porto voor zijn neus geposteerd. 'Ge moet later gewoon doen waar ge goesing in hebt, niet naar uw ouders luis-

'Een groot pintje bestaat niet, hé'

 Tom, kroeguitbater

teren. Als iets uwe meug is, dan moet ge daarvoor gaan.' We laten ons graag bedelven onder het vaderlijke advies. Luc biedt ons de porto aan. Maar omdat drankjes mixen zorgt voor een zwaardere kater - een volkswijsheid

die zeker bij studenten vaak over de tong gaat - weigeren we het glaasje dat hij onder onze neus duwt. Danny raakt plots nogal opgehitst. 'Dat zit er in mij,' roept Danny uit, 'een beest!' Wanneer we vragen wat hij bedoelt, legt Danny nogal jachtig uit hoe hij hele sloten bier aankan maar dat hij niet moet beginnen mengen met andere drank. Want dan verandert hij - in zijn eigen woorden - in een beest. Luc valt hem bij en samen proesten ze het uit. Luc en Danny kenden elkaar niet maar lijken nu plots beste vrienden, clichés ten top.

Hoewel het vandaag jammer genoeg wat te vroeg was voor vechtpartijen, shoot-outs en bajesklanten, kregen we er toch een ontvullende en soms lichtjes hartverwarmende ervaring voor in de plaats. Misschien keren we 's avonds nog eens terug naar In Den Oude Tijd, een waardige afsluiter voor elke kroegentocht.

Donderdag 3 mei, 19u30, Het Depot & International House (Tiensevest 60)
SlotUUR KULTUUR: festivalavond n.a.v. Summit & Festival

De eerste editie van AND& summit & festival 2018 is een feit. Dit tweejaarlijkse initiatief van Leuven MindGate belooft een evenement in teken van health & tech & creativity, shaping future city life. In dat kader wordt Leuven op 3 mei omgetoverd tot een broeihaard van avant-garde muziekacts. Op het programma staan: Jordan Rakei, Kamaal Williams, Laura Misch, Moodprint, Up High Collective, Kelly Lee Owens, Laurel Halo en Jlin. Ze dompelen je een avondje onder in de wereld van jazz-blues, soundscapes, techno-pop, soul, future soul, electronica en meer van die welklinkende termen. Wat ze betekenen, kom je best op de avond zelf ontdekken! Dit is ook meteen het SlotUUR KULTUUR evenement en bijgevolg gratis met cultuurkaart.

Dinsdag 15 mei 20:30 Aula Pieter de Somer
Lenteconcert: Leuvens Universitair Koor - Festival des animaux

Onder de deskundige leiding van dirigent Koen Vits brengt het Leuvens Universitair Koor een waarlijk 'beestig' programma. Geïnspireerd op de dierenwereld, met andere woorden. Strak in 't pak (korenblauw hemd en zwarte broek welteverstaan) komen de koorleden al zingend op om vervolgens klassiekers zoals 'The Pink Panther' en 'The Bare Necessities' alsook enkele minder gekende nummers te brengen. Stuk voor stuk een streling voor het oor. Het wordt een lenteconcert om bij weg te dromen.

3 mei tot 15 mei ZED vesalius
Film: Don't Worry, He Won't Get Far on Foot

Volgens onze recensent toont Don't Worry, He Won't Get Far on Foot zich een 'ode aan het alledaagse, aan de liefde, aan de weg naar geluk en de weg naar herstelling'. Niet verrassend als je hoofdpersonage door een ongeluk voor de rest van zijn leven in een rolstoel belandt, daarnaast ook een alcoholprobleem heeft en in een schijnbaar uitzichtloze situatie zit. Hij wapent zich gelukkig met een stevige portie sarcastische humor en messcherpe eerlijkheid en verwerft zo nationale faam met zijn cartoons. Wie zin heeft in een kleine emotionele catharsis in de vorm van een topfilm, kan hier zijn ei kwijt.

Eens Dichter Bij: Jan Terlouw

tekst: Vincent Cuypers
 beeld: Daphne de Roo

Fysicus, gewezen vicepremier van Nederland en wereldberoemd in ons taalgebied als auteur van de kinderklassiekers 'Koning van Katoren' en 'Oorlogswinter': vandaag nog steelt Jan Terlouw de harten.

De zon en de zee springen bliksemend open:
 waaiers van vuur en zij;
 langs blauwe bergen van de morgen
 scheert de wind als een antilope
 voorbij.

zwerfende tussen fonteinen van licht
 en langs de stralende pleinen van 't water
 voer ik een blonde vrouw aan mijn zij,
 die zorgloos zingt langs het eeuwige water

een held're, verruk-lijk-meeslepde wijs:

'Het schip van de wind ligt gereed voor de reis,
 de zon en de maan zijn sneeuwwitte rozen,
 de morgen en nacht twee blauwe matrozen –
 wij gaan terug naar 't Paradijs'.

Terlouw is nog steeds erg actief: hij schrijft detectiveverhalen (met zijn dochter), werken over het klimaat en publiceerde recent nog *Natuurlijk*, een essay over de natuur. Hij koos voor ons *Paradise regained* van Hendrik Marsman (1899-1940). De titel van het gedicht is een verwijzing naar het werk van de Engelse schrijver John Milton (1608-1674). Die schreef eerst *Paradise Lost*, over de ondergang, hoe de mens (met Adam en Eva) zondig werd, en dan *Paradise Regained*, over de redding, over hoe de mens de verleiding weer leerde weerstaan. Het vitalistische gedicht, dat dateert uit de jaren twintig, illustreert volgens Terlouw dat er na de Eerste Wereldoorlog nieuwe mogelijkheden, een nieuwe levenslust kon zijn. Een moeilijke maar belangrijke gedachte: het paradijs kan verloren zijn, maar een nieuwe morgen die doorbreekt stelt je in staat het weer terug te winnen. Als je maar luistert naar dat held're, verruk-lijk-meeslepde wijs. Zoals Terlouw het zelf zegt: 'Een optimistisch gedicht, waar behoefte aan is als zwartgalligheid in menige column doorklinkt.' 📖

Ik zei nee en legde af

Dagboek van een student

door Daan Pohlman
 beeld: Josje Kerkhoven

Lillian staat een omelet te bakken en lachend mee te zingen met Carly Rae Jepsen. Ondanks de hoofdpijn moet ik ongedwongen glimlachen.

's Ochtends word ik wakker met barstende hoofdpijn. Blijkbaar was het laatste shot gisteren toch niet het beste idee. De zon schijnt verblindend in mijn ogen. Ik sta op en slenter halfwakker naar de keuken. Lillian staat daar een omelet te bakken en lachend mee te zingen met Carly Rae Jepsen. Ondanks de hoofdpijn moet ik ook ongedwongen glimlachen. Lillian is volledig het tegenovergestelde van Laura.

Mijn gedachten vloeien terug naar december 2016 toen ik Laura ontmoette. Toen was ik ook in een donkere plaats na de dood van mijn broer. Ik ontmoette Laura per toeval in het Erasmushuis. Het was liefde op het eerste gezicht, maar ik had pas te laat door wie Laura was - als persoon dan. Een echte *femme fatale* die plezier vindt in de pijn van anderen. Het was de meest bizarre, meest onvoorspelbare en tot nu toe gelukkigste tijd van mijn leven. Ik wist nooit wat ze ging doen en ik raakte er verslaafd aan. Maar ja, gaachte lezer, liefde kan soms zo zijn. Het is een drug, erger dan wat dan ook. En dan, op een dag was ze vertrokken en wist ik niet wat te doen. Ik was kapot, vernietigd, aan diggelen geslagen door mijn perfecte duivel.

Nu sta ik te kijken naar Lillian in haar overmaatse t-shirt en haar ros haar dat brandt in de ochtendzon. Ik ben gelukkig en dit keer oprecht. Ze geeft me energie, ze is de vlam van mijn leven. Mijn vuurmuze. Als ik naar haar kijk dan lijkt alles zo duidelijk en zo helder. Ik kan nu de wereld aan, zolang ze bij mij blijft.

Dit werd gisteren duidelijker dan ooit, toen Laura me opbelde. Ze zei dat ze spijt had

van wat ze gedaan had en vroeg of ik naar haar kot wilde komen, om op een rationele manier te bespreken wat er gebeurd was. Ik wist dat dit slecht ging aflopen - meer voor mij dan voor haar. Ik wist dat mijn relatie met Lillian zoiets niet zou overleven. Waarom zou ik wat ik nu heb opgeven om terug te keren naar een hel gevuld met pijn en gelach en zoveel slechts? Ik zei nee en legde af. Lillian was veel te belangrijk voor mij.

's Avonds zet ik me achter de schrijftafel, die uiteindelijk geen puinhoop is. Dankzij mijn relatie met Lillian heb ik mijn leven een beetje in orde kunnen brengen en de nu keurig uitzijnde tafel, die voordien al sinds december niet werd opgeruimd, is daar misschien wel het beste bewijs van. Achter mij knispert de kachel - een beetje te warm voor deze tijd van het jaar, maar ik kan ermee leven. De hoop brieven naar Laura liggen daar nog en ik word boos door er zelfs maar naar te kijken. Ik smijt ze op het vuur en kijk hoe de papieren langzaam verklei-

nen tot niets ervan overblijft behalve vlokken as. Dit is mijn verleden en het is achter mij; de toekomst ziet er glashelder uit, net zoals de shotglazen die zorgden voor de verschrikkelijke hoofdpijn van vanochtend. Ik zet me achter mijn tafel en begin te typen aan mijn proefwerk. De woorden vloeien vanzelf op een blad, een niet te stuiten rivier van gedachten, zinnen en woorden.

Tegen de tijd dat ik stop is het al ver na middernacht. Ik zet mijn computer af, leg wat muziek aan en stap langzaam naar het open raam. De *shuffle*-functie van mijn Ipod geeft me het laatste album dat ik luisterde, ironisch genoeg een van Laura's favorieten, *Sleeping with Ghosts* van *Placebo*. *Goodbye the ashtray girl, forbidden snowflake*. Laura was mijn ashtray girl. Nu was ze weg, voor eeuwig en altijd. Ik had Lillian. Ze is perfect en kijk, misschien heb ik zelfs een toekomst met haar. Ja, ik heb de ware gevonden. Uiteindelijk. 📖

VAN LOOY

KANNIBAAL

Beeldpagina: Yumi Dille, Bavo Nys, Hanne Tollenaere

wat mij de logische conclusie leek.' Goossens houdt het kort: 'Eerste punt: "Morgen leggen we de blok erop: algemene staking tot de finish." Tweede punt: "Vermits het tot de finish is, is het academisch jaar vanaf vanavond afgesloten." Derde punt: "Gedaan met de katholieke universiteit. Het is van nu af aan een pluralistische." Gejuich en nog meer hooggelach vullen de Leuvense straten. Quasi onmiddellijk worden de eerste twee punten van Goossens' plotse programma verwezenlijkt. De volgende dag staken de studenten en nog wat later wordt het academiejaar vroegtijdig beëindigd. Over de eis van democratisering en pluralisme worden in de jaren nadien heel wat robbertjes uitgevochten.

'De arrogantie van de Franstaligen was moeilijk te verdragen'

↳ Louis Vos, historicus

'Toen begon het. Toen is alles veranderd', weet Louis Vos, Vlaamsgezind, historicus en preses van Historia in '67-'68. Het is op dit moment mei '66, even na de uitvaardiging van het beruchte mandement. Vlaamsgezinde studenten protesteerden toen al enige tijd voor Leuven Vlaams. Niet zelden werden lessen van Franstaligen onderbroken of geboycot.

Groot-Brusselse driehoek

De invoering van studiebeurzen en een eerste golf van democratisering in de jaren '60 jaagden de studentenaantallen

de hoogte in. Ook de Vlaamse burgerij vond stilaan haar weg naar de statige, veelal Franstalige universiteit. Steeds meer faculteiten werden gesplitst en tegen de tijd dat ook studenten zich echt roerden, was de universiteit haast de facto twee, met Leuven Nederlands en Leuven Frans als onafhankelijke onderdelen van eenzelfde entiteit. De alma mater barstte intussen letterlijk uit haar voegen.

'In het begin van de jaren 60 werd de taalgrens vastgelegd, waardoor je een taalhomogeen Vlaanderen kreeg', vertelt Jo Tollebeek, decaan van de faculteit Letteren en kenner van de geschiedenis van de universiteit. 'En dan was het plots ongelooflijk raar dat in dat Vlaamse taalgebied een universiteit lag waarvan in elk geval de top Franstalig is. Dat was onaanvaardbaar voor die Vlaamse beweging, maar langzamerhand ook voor de niet-flaminganten.'

'De arrogantie van de Franstaligen was moeilijk te verdragen', zegt Vos. 'Een vriend van me zat met zijn lief in de cinema en zij praatten onder elkaar natuurlijk Nederlands. Ineens draait één van die Franstalige studenten zich om en zegt: "On ne parle pas flamand ici, dehors!" Franstaligen vonden het evident dat zij hier konden zijn en dat zij Frans konden spreken. Zij hoopten in feite ook op een tweetalig systeem zoals in Brussel.'

De angst van de Vlaamsgezinden leek stilaan werkelijkheid te worden. Ambitieuze plannen rond de expansie van de universiteit doemden op - geen onlogische keuze gezien de enorme ex-

plosie van de studentenaantallen. De kandidaturen, vandaag de bachelors, moesten gespreid over het uitdijende, tweetalige gebied Brussel. De visionaire, Groot-Brusselse driehoek Leuven-Brussel-Ottignies werd door veel Vlamingen gezien als Franstalige provocatie en deed dienst als angstaanjagend taalsymbool. Steeds meer gingen stemmen op om de Walen buiten te werken.

Laatste Oordeel

Toen Goossens prompt zijn bakkes opentrok, had het mandement van de bisschoppen de boel net doen ontploffen. Op dit moment zijn ook progressieven, die op dat moment een minderheid waren en hun neus ophaalden voor de Vlaamse taalpolitiek, woedend over de autoritaire toon van het kerkelijk gezag.

'Wij wilden dat Waalse studenten de mogelijkheid zouden krijgen om dichters in eigen buurt aan democratische voorwaarden universitair onderwijs te krijgen'

↳ Viona Westra, 68'er en later journalist

Het mandement, het laatste oordeel van het gespierde Kerkelijk gezag, verklaart de overheveling van Leuven Frans onder

geen beding bespreekbaar. En, zo staat te lezen: 'Wat de studenten betreft, die deze schikkingen niet zouden kunnen onderschrijven: zij moeten zelf de gevolgen trekken uit de door hen gedane keuze.' Studenten trokken hun conclusies en autoriteit werd plots een absurde karikatuur, een lachwekkende heer met mijter en staf.

'Vietnam was een bewijs: als je klein bent, kun je de groten op de knieën krijgen'

↳ Paul Goossens

In het jaar '66-'67 wordt man met bakkes Paul Goossens preses van het overkoepelende Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond, vandaag een kleine en erg conservatieve groep Vlaams-nationalisten. Ons Leven, het blad van het KVHV, wordt veel gelezen en staat onder leiding van de leninist Ludo Martens. Dankzij radio en televisie reikt hun blik tot ver over de Vlaamse taalgrenzen.

Vietnam

'Televisie heeft wel een mentaliteit veranderd', zegt Goossens. 'De herinnering die ik daaraan heb, is Vietnam. Omdat je bijna dagelijks op het nieuws beelden zag en je voor het eerst in de geschiedenis een oorlog praktisch live kon volgen. Dat werd niet meer door de filter van de woorden gehaald.'

In de retoriek en de loopgraven van de Koude Oorlog werd kritiek op de gruwelijke Vietnamoorlog, die het communisme moest indammen, niet getolereerd. Vietnam werd een symbooldossier in studentenprotesten wereldwijd. Com-

mentatoren van toonaangevende kranten, gewoonlijk bedrukt met katholieke inkt, beschreven critici als soldaten van Moskou.

Het bracht de studenten niet meteen van hun stuk: 'Er was een groot optimisme dat je dingen kunt veranderen in de wereld. Vietnam was een bewijs: als je klein bent, kun je de groten op de knieën krijgen.'

Walen Buiten

Hoewel de idee niet voortkwam uit identitaire argumenten, was ook de progressieve zijde de idee van Leuven Vlaams

niet ongenegen. 'Wij wilden niet zomaar "Walen buiten"...', aldus Viona Westra. Ze studeerde politieke en sociale wetenschappen en werd later journalist. 'Wij wilden dat Waalse studenten de mogelijkheid zouden krijgen om dichters in eigen buurt aan democratische voorwaarden universitair onderwijs te krijgen.'

Ook voor een Vlaamse universiteit was dit een argument. De universiteit moet in dienst staan van de eigen samenleving, zo was de redenering. Die zou democratischer en inclusiever zijn dan een Franstalige, elitaire universiteit. Of studenten gingen betogen en waarvoor ze dat deden, was dan ook niet al-

tijd het discussiepunt - de dubbelzinnige contestatie richtte zich immers vaak op dezelfde elitaire en vaak Franstalige bourgeoisie. Gewoonlijk kwamen Franstalige studenten uit het rijke Brussel en niet zelden was de fils à papa het mikpunt van spot.

Ongestoord gingen de betogingen verder. Doorheen de kreten en toespraken werd intussen uitgevochten wat precies geroepen moest worden. Het etnische 'Walen buiten', stond in de discussies tegenover het sociaal-economische 'bourgeois buiten'.

'Ik herinner mij dat we daar in een betoging voor geknokt hebben,' aldus Goossens. 'Met de Vlaamse Militanten Orde (Een militaristische, Vlaams-nationalistische organisatie, red.), omdat die begonnen met 'Walen buiten' en wij zeiden dat ze daarover moesten zwijgen. Het ging er heel agressief aan toe.'

Volgens Goossens riepen studenten op het einde van de contestatie in januari '68 enkel nog 'Bourgeois Buiten', maar dat wordt weleens betwist.

'Litt deed 's nachts de studentencafés af om de studenten naar huis te sturen en ervoor te zorgen dat ze de seksuele moraal niet overtraden'

↳ Walter Zinzen, journalist in '68

Duidelijk is dat hij ook met die nieuwe leuze niet onverdeeld gelukkig kan geweest zijn. Wie de documentaire Leuven '68 zag, herinnert zich vast nog de statige en wat angstaanjagende wijze waar-

op ook de leuze 'Bourgeois Buiten' door studenten geroepen werd. 'Ik vind ook niet dat het een ideale slogan was, maar je moest iets met 'buiten' hebben. Het moest aanslaan', zegt hij hierover.

Het negerlied en de seksuele moraal

De obscene leuzen, die ook vandaag op late nachten door de Leuvense straten galmen, staan in schril contrast met de protestsong *We shall overcome*, die refereerde aan de Amerikaanse Burgerrechtenbeweging en spontaan zou zijn uitgegroeid tot het symbool van de Leuvense contestatie. 'Op een goede dag hief iemand *We shall overcome* aan en dat was dan het lied van de linkse vleugel', vertelt Walter Zinzen, die als journalist verslag uitbracht over Leuven '68. 'Maar dat heeft

voor te zorgen dat ze de seksuele moraal niet overtraden.' Ook in die vroege jaren '60 wrong het tussen het ritme van de studenten en de strenge seksuele normen. In die jaren deed de pil haar intrede, wat een ongeziene seksuele revolutie met zich meebracht. In zijn kerstessay in *De Standaard* citeert Goossens de Nederlandse feministe en politica Anja Meulenbelt: 'De seksuele revolutie was heel seksueel, maar weinig revolutionair. Omdat de mannen niet mentaal mee veranderden, betekende het gewoon meer kut op de markt.'

In de Leuvense studentenrevoltes '66-'68 kregen vrouwen een marginale

Men geloofde toen in de hemel. 'Studenten moeten niet bang zijn iets te realiseren wat ergens anders nog niet bestaat', staat in de archieven van *Ons Leven* te lezen. Sinds het verlies van die erfenis laten we de passerende megafoon al te vaak links liggen. ■

veel kwaad bloed gezet bij de 'Walen Buiten'-roepers. Een negerlied werd het genoemd. Ze besmeurden de Vlaamse beweging met een protestlied van negers.'

'Ik vind ook niet dat 'Bourgeois Buiten' een ideale slogan was, maar je moest iets met 'buiten' hebben. Het moest aanslaan'

Paul Goossens

Zinzen is op dreef en spreekt over de vroege jaren '60, toen hij student was: 'Je kunt dat niet geloven, ik weet niet of de naam Monseigneur Litt u iets zegt? Die was vicerector in de unitaire tijd. Litt deed 's nachts de studentencafés af om de studenten naar huis te sturen en er

stem en vaker wel dan niet waren de toespraken een mannenzaak. Later in de jaren '70, met de intrede van de Dolle Mina's, eiste het feminisme haar plek op in de eisen voor democratisering en pluralisme.'

De val

In België krijgen die eisen voor informatie en democratisering overigens geen aandacht en politici zijn er in het algemeen niet mee bezig. Ook Parijs, Berlijn en Berkeley worden door de katholieke krantenredacties haast niet belicht, zo meldt Zinzen ons. Een enkeling van het toen al pluralistische BRT-radionieuws vraagt Goossens na zijn voorlopige hechtenis in januari '68 of 'de strijd nu verdergaat'.

Stilaan zitten de bisschoppen met de handen in het haar. De beslissing over de overheveling is al even een politieke zaak en de academische overheid voelt zich gedwongen de beslissing over te laten aan de politiek. Die is op dat ogenblik unitair en dus niet georganiseerd om dergelijke problemen aan te pakken. Enfin, heel wat Belgisch gedoe later, valt de regering en daarmee ook het doek over Leuven Vlaams. Leuven Frans wordt overgeheveld naar Wallonië.

'Dat de universiteit niets doet rond 1968, is een onwaarschijnlijk zwaktebod'

1968-2018: twee puberende universiteiten en een onverwerkt verleden

door Nora Sleiderink / beeld: Universiteitsarchief

Leuven-Vlaams deed de regering vallen, een halve eeuw later weigert KU Leuven het momentum te vieren. 'Wat zijn we toch een laf land.'

Over de universiteit van Leuven post-1968 bestaan veel fabeltjes, maar evengoed nam de uitwerking van de splitsing ook daadwerkelijk hilarische proporties aan. 'Dat is geen mythe. Het gros van de boeken werd verdeeld als volgt: de even plaatsingsnummers naar Louvain-la-Neuve, de oneven nummers zijn in Leuven gebleven', zegt Mark Depré, een van de archivariissen van de KU Leuven, jobstudent bij de bibliotheek ten tijde van de transfer. Een belgenmop, quoi.

Dat de verdeling van de bibliotheek zodanig de gemoederen beroert, typeert de sfeer vooral gezien de waarde van de bibliotheek. Aangezien de bibliotheek tijdens beide wereldoorlogen in vlammen was opgegaan, is haar collectie recent, maar des te symbolischer.

Identiteitscrisis

Een van de leuzen in de hete jaren 66-68 luidt: 'Atomen kan men splitsen, maar Leuven niet.' Ironisch: na de scheiding werd het eerste wapenfeit van de UCL de bouw van 'Le Cyclotron', een expertisecentrum rond nucleaire fysica. In Leuven wordt het REGA-instituut neergepoot. Een gespleten atoom: het begin van twee moderne universiteiten.

'Beide universiteiten worstelen met hun identiteit', vertelt historicus en decaan van de faculteit Letteren, Jo Tollebeek. '1968 is het begin van de zich als modern presenterende universiteiten, maar even goed beseffen ze al snel dat het voor hun prestige ook belangrijk is om een oude universiteit te zijn.' In Leuven wordt stoeit der togati heringevoerd, Louvain-la-Neu-

ve bouwt haar stad historisch op. Zo vervallen UCL en KU Leuven toch weer in geruzie over traditie en wie de echte opvolger van 1425 is.

De ommekeer

Ondertussen verstrengelen beide secties van de Leuvense universiteit nochtans beetje bij beetje. Vandaag de dag, en zeker sinds het rectorchap van Luc Sels dit jaar, bestaat er een opvallende toenadering tussen KU Leuven en UCL. Zo gingen beide rectoren samen op buitenlandse missie naar MIT, werken de besturen nauw samen en vermeederen de impulsen voor gezamenlijke publicaties. Zelfs het ideaal van 'de driehoek' (Leuven-Wa-

met diverse samenwerkingsprogramma's - onderdeel van de UCL. 'We zijn nu bij wijze van spreken in dezelfde straat in Brussel aanwezig', zegt Sels.

Mogen we ons weldra aan een unitaire universiteit verwachten? 'Terug fusioneren is onmogelijk en ik zie er de voordelen niet van in', benadrukt Sels. 'Maar we kunnen wel als een hechte coalitie een belangrijk signaal uitzenden op niveau van het wetenschapsbeleid in België en ons internationaal gezamenlijk positioneren.'

Geen herdenking

De vijandigheid van een halve eeuw geleden is nergens meer te bespeuren. Mei 68 wordt in Leuven niet doodgezwegen, maar een herdenkingsevenement of statement komt er evenmin. Meer zelfs: de radiostilte staat in schril contrast met de media die dezer dagen bol staan van mei '68 en Leuven Vlaams. 'Gezien de goede verstandhouding tussen Leuven en Louvain-la-Neuve gaan we dit nu zeker niet vieren als een groots moment van bevrijding', reageert Sels.

Paul Goossens, oud-studentenleider en symbool van de beweging rond Leuven Vlaams, reageert verbolgen. 'Dat er aan de KU Leuven niets gebeurt rond mei 68, is een onwaarschijnlijk zwaktebod. Dat men over het constituerend moment van Leuven Nederlands niet durft spreken. Wat zijn we toch een laf land. Chapeau voor de N-VA, die durft er tenminste haar mond over openen', stelt de ancien. ■

'Gezien de goede verstandhouding tussen Leuven en Louvain-la-Neuve gaan we dit nu zeker niet vieren als een groots moment van bevrijding'

Luc Sels, rector KU Leuven

ver-Woluwe), die voor de unitaire universiteit even de oplossing leek voor het probleem, is vandaag deels realiteit. Sinds de integratie heeft KU Leuven een campus in Brussel, nu wordt ook de Franstalige universiteit Saint-Louis - nu al een bondgenoot

Activisme van/daag

door Nelis Jaspers en Aline Van Driessche
beeld: Universiteitsarchief/Guillaume Deprez

Je bent jong en je wil wat. De wereld veranderen: als doel kan dat tellen. Is het een mannencultuur, het Gemeenschappelijk Bureau of het fietspad aan je kot? Steeds staat er wel iets in de weg.

‘Waartegen strijden we precies?’, vraagt Mathijs Van De Sande, politiek filosoof aan de Radboud Universiteit Nijmegen zich af. ‘Dat kan je wel in abstracte termen beschrijven. Je kan het over het kapitaal hebben of over uitbuitingen. Maar wie of wat belichaamt dat?’

Wanneer je uiteindelijk een figuur als Harvey Weinstein vindt, hoe zorg je er dan voor dat je de focus op het brede, maatschappelijke probleem behoudt en je niet op de rotte appels of een zondebok richt? ‘Wat je bij #metoo inderdaad ziet, is dat Weinstein deels die rol vervult’, aldus Van De Sande, ‘maar dat men tegelijkertijd ook wel heel nadrukkelijk de veelzijdigheid van dat probleem probeert te benadrukken. De beweging liet via Twitter ook zien dat we hier te maken hebben met een bepaalde cultuur en dat seksueel geweld diep is ingebakken in onze cultuur en sociale verhoudingen.’

Vandaag activist zijn is niet eenvoudig. Het strijdtoneel is ingewikkeld, de te-

genstanders anoniem. We strijden tegen culturele en structurele fenomenen, niet meer tegen de tsaar in zijn winterpaleis. Sociale media zijn een enorme tool, maar vaak blijft het moeilijk een duidelijke richting in al dat verkeer te krijgen.

De anarchist

‘We hebben een ideale samenleving waar we naartoe willen’, vertelt Joke* ons. Ze is een anarchist en haar doel is redelijk duidelijk: een wereld waarin niemand de baas is over een ander. ‘Ons idee is dat we in alle dingen die we doen die ideale samenleving moeten voorspiegelen.’

‘Ik weet niet of iedere anarchist het daarmee eens zou zijn, maar het is één ding om achter je computer te zitten en een ander om de straat op te gaan. Zeker als je met veel op straat zou kunnen komen, heeft dat effect’, vertelt ze. ‘Zo laat je duidelijk zien dat je bereid bent om meer te doen dan enkel en alleen achter je bureau te zitten.’

‘Door ook daadwerkelijk met elkaar op straat te komen, leer je jezelf ook organiseren. Daar wordt je beweging ook op die manier sterker van.’ Die organisatie is bij anarchisten redelijk specifiek: ‘We moeten

‘Het is één ding om achter je computer te zitten, iets anders om de straat op te gaan’

👉 Joke, anarchist

geen hiërarchie in die ideale samenleving dus ook niet in onze organisaties nu.’ Volgens Van De Sande is die idee vandaag erg populair. Prefiguratie, noemt hij het met een duur woord: de voorafspiegeling van de ideale maatschappij in het heden. In feite is dat op individueel vlak alomtegenwoordig vandaag. Wil je een duurzame

wereld? Neem de trein en niet het vliegtuig. Wil je af van onderdrukkende genderstructuren? Doe dan vreemde dingen met je genderidentiteit. Activisten zetten niet zelden hun eigen leven als middel in. ‘Ik heb niks tegen utopisch denken’, zegt Van De Sande. ‘Ik kan me de meerwaarde wel voorstellen van speculatief nadenken over mogelijke alternatieve toekomsten. Maar waar ik me vooral mee bezighoud, zijn activistische bewegingen die dat inderdaad ook doen, maar dan in de praktijk.’ Zo creëren collectieve bewegingen als de Indignados in Spanje en Occupy Wall Street volgens hem een nieuwe plaats met hun eigen organisatie.

Activisme aan de universiteit

De beweging KU Leuven Fossil Free is sinds vorig jaar actief aan onze universiteit. Hun doel is erg specifiek: de universiteit zover krijgen om te desinvesteren in fossiele brandstoffen. Gert-Jan Vanaken: ‘We waren nog maar een paar maanden ver en plots hadden we de steun van de Studentenraad.’

‘We hadden 300 professoren die een open brief van ons wilden ondertekenen in de Standaard. En dat is eigenlijk allemaal gegaan zonder dat we daarvoor op straat

zijn gekomen. De kracht van de sociale media en het online gebeuren zijn wel sterk’, aldus Vanaken.

Niet alleen met brieven en ludieke acties probeert de beweging invloed uit te oefenen op het beleid van de universiteit. ‘We

‘Je kan niet zomaar met Comac beginnen en zeggen: “morgen leggen we het allemaal plat”’

👉 Seppe De Meulder, voorzitter Comac

proberen er vooral op in te zetten om die beleidsplannen (die intussen gestemd en openbaar zijn, red.) zo concreet mogelijk te doen spreken over divestment. Dat doen we vooral door professoren te mobiliseren en het thema op faculteitsraden te manoeuvreren. Dat lukte verschillende keren en op die manier proberen we ervoor te zorgen dat de decanen het meenemen naar de academische raden.’

Seppe De Meulder, voorzitter van Comac Leuven, denkt dat het mogelijk is de stu-

dentenstaking nieuw leven in te blazen: ‘De studentenraad zou dat bijvoorbeeld kunnen organiseren en dan zou dat heel groot kunnen zijn, maar dat moet eerst een goed doel hebben. Je kan niet zomaar beginnen met Comac en zeggen: ‘Morgen leggen we het allemaal plat.’

Zonder agenda

Het doet denken aan de Indignados in Spanje. Zij kwamen op straat, maar niemand wist echt goed waarvoor ze nu precies stonden. ‘Dat is natuurlijk een populair beeld van veel recente protestbewegingen, met name in Europa en Noord-Amerika. Het zouden bewegingen zijn zonder agenda die niks specifiek wilden bereiken. Voor een deel is dat waar in zoverre dat ze geen concrete agenda hadden. Ze hadden geen lijst met realiseerbare eisen waarmee ze naar de machthebber konden gaan’, zegt Van De Sande.

‘In dat opzicht klopt dat beeld wel. Tegelijkertijd, veel van de bewegingen hadden wel eisen, maar dat waren, ook geheel in de geest van mei ‘68, eisen die dusdanig radicaal waren dat de huidige orde er op geen enkele manier aan zou kunnen voldoen. Daarvoor zou ze in feite moeten ophouden te bestaan.’

DE SCHIJNDEMOCRATIE VAN DE STUDENTENVERTEGENWOORDIGING

door Nelis Jaspers
beeld: Universiteitsarchief
Een jarenlange strijd voor zitjes in allerlei bestuursorganen bracht studenten vorig jaar tot in het Gemeenschappelijk Bureau. Maar wie vertegenwoordigen ze er eigenlijk?

uitbundig
blunderende
studentenleiders

‘De verkiezingen zijn pure bullshit’

Gratis dit. Gratis dat. Een berg Strong-bows als je de faculteit binnenkomt. De kiesploeg van VRG gebruikte dit jaar zelfs vaten om hun democratisch percentage op te krikken. Een opkomst van 10 procent bracht twee vaten op. Hoe meer stemmen: hoe meer bier.

Het is een aloude gegeven. Kiesweken zijn eerder festijnen van drank, bicky's en sponsors dan een democratisch gegeven. Joris Gevaert, voorzitter van de Studentenraad in academiejaar 2015-2016, legt uit: 'Het gemiddeld opkomstpercentage is zowat 25%, dus elk jaar is er ergens weer een kring die moeite heeft om de kiesdrempel van 10% te halen. Je kunt je afvragen of je hier democratische legitimiteit mee verwerft. Ik denk het niet.'

Nochtans is het voor studenten erg belangrijk, aangezien op de kiesweken ook de studentenvertegenwoordigers van de faculteitsraden verkozen worden. Het is hun taak er 'de student' te vertegenwoordigen op facultair niveau. De overgrote meerderheid van de studenten wordt door dit democratisch gebrek niet vertegenwoordigd.

Populair

Daarnaast vaardigen kringen hun verkozenen af naar de AV's van Stura en Loko, waar de standpunten van 'de student' in het universiteitsbrede beleid worden bepaald. Bij een gebrek aan stemmen en debat daalt hun democratische legitimiteit. Dat gebrek zorgt ervoor dat de rector in het debat rond de herindeling van het academiejaar kan zeggen: De studentenvertegenwoordigers zijn tegen. De studenten niet.

'De mandatarissen van de Studentenraad doen wat de AV zegt', aldus Gevaert. 'Hoe democratischer je AV is, hoe democratischer je mandatarissen zijn.' 'Wij proberen standpunten te maken voor iedereen', zegt Arno Bossaert, preses van VTK. 'Wij proberen een gewichtig beeld te krijgen van wat er onder de studenten leeft.'

De kring probeert op verschillende manieren studenten te betrekken in het beleid. Ze schrijven korte stukjes in het kringblad en hebben een verplichte open onderwijsvergadering. Ook Toledo wordt gebruikt voor terugkoppeling met de studenten.

'Als ze een mening hebben, kunnen studenten die altijd aan ons verkondigen en

dan zullen wij hun mening altijd uitdragen', aldus Bossaert. 'Wij hebben een open vergadering waarop studenten steeds kunnen zeggen als ze moeite hebben met eender wat.'

Gevaert: 'Het is mooi dat er elke week open onderwijsvergaderingen zijn, maar als er maar vijftientig mensen heen komen, moet je misschien eens iets anders proberen. Ik denk wel dat door elke keer terug te koppelen naar je studenten je een cultuur van input creëert. Dan heb je recht van spreken op de AV wanneer je zegt "mijn studenten vinden dat".'

Het getrapte systeem van verkiezing zorgt ervoor dat studentenvertegenwoordigers op het hoogste niveau verkozen worden door een al niet zo democratische AV. Wie bijvoorbeeld in de Academische Raad wil zetelen, hoeft zich zo slechts bij tientallen studenten populair te maken, niet bij 60.000 studenten.

'Ik denk niet dat ik al veel Stura of Loko verkiezingen gezien heb waar het ging over inhoud', aldus Gevaert. 'Dus nee, die verkiezingen zijn pure bullshit.'

Wat met het utopische ideaal?

Op naar een commonistische universiteit

door Vinsent Nollet en Arne Van Lautem
beeld: Guillaume Deprez

De generatie van mei 68 was niet bang om te dromen. Tussen alle utopieën is er misschien wel eentje die op lange termijn realistisch blijkt: de zogenaamde 'commonistische' universiteit.

'Studenten moeten niet bang zijn iets te realiseren wat ergens anders nog niet bestaat', schreef 'Ons Leven' ooit. Mei '68 leerde dromen over de utopie. Het gaf de mogelijkheid in vraag te stellen wat is en na te denken over wat kan zijn. Ook het 'commonisme' ent zich op de democratiseringsidealen uit mei '68.

‘Het gaat niet om Marx, maar om een articulatie van het gemeenschappelijk belang’

👉 Rudi Laermans, Sociologie

De *commons*, of 'het gemeenschappelijke', aldus filosofen Negri en Hardt in hun beroemde boek *Commonwealth*, liggen steeds meer aan de basis van hedendaagse productievormen. Tegelijk zijn ze er het resultaat van. Materiële goederen maken plaats voor diensten, sociale relaties of informatie. Denk aan Uber, Facebook of

Airbnb. Het menselijk leven zelf gaat daar over de toonbank, gebaseerd op dingen die iedereen gemeenschappelijk heeft. De productie van commons veronderstelt vrijheid en creativiteit - ze kunnen nooit het resultaat zijn van bandwerk. De 'arbeider' heeft geen fabriek of gezag meer nodig. Vanuit een hippe koffiebar zet hij met zijn laptop makkelijk de wereld op zijn kop. Private eigendom en klassieke hiërarchische arbeidsverhoudingen staan zo steeds meer buiten het eigenlijke productieproces. Sterker nog, ze staan er haaks op.

De universiteit als common

Toegepast op de universiteit luidt de idee dat ook de productie van kennis perfect zonder die inmenging kan. 'Kennis is een gemeengoed bij uitstek', zegt Rudi Laermans, professor sociologie. Kennis komt de hele gemeenschap ten goede en kan niet opgebruikt raken, het verliest niets aan gebruikswaarde. 'Integendeel', luidt het, 'door kennis vrij open te stellen, is er een grote kans dat die door anderen wordt vermeerderd.'

Het kapitalisme verstoort die vermeerdering door te parasiteren op afgewerkte

producten via intellectuele eigendomsrechten en private wetenschappelijke tijdschriften met een hoge paywall.

'Dat is een principiële reden om te pleiten voor een systeem zonder auteursrecht als het om kennis gaat', stelt Laermans. 'In het bijzonder wanneer die door een gemeenschap, een overheidsinstantie, gefinancierd wordt. Wanneer je met zo'n financiering werkt, zou je je kennis niet mogen patenteren.' Burgers betalen dan voor kennis waarvan de vruchten niet terugkeren naar de gemeenschap, maar verdwijnen in de zak van bedrijven.

Vandaag is er een grote beweging weg van dure wetenschappelijke tijdschriften naar tijdschriften die volledig worden opgesteld en gerund door wetenschappers zelf. 'Dan zit je enkel met onderhoudskosten van een database en verder niets.'

Het boeiende aan de commons is vooral dat het gaat om een vorm van zelforganisatie die ook onmiddellijk en concreet haalbaar lijkt. Er zit geen grote systeemtheorie achter, het heeft ook geen affiniteit met het communisme. 'Het gaat niet om Marx, maar om een articulatie van het gemeenschappelijk belang.' De utopie ligt voor het grijpen, zo blijkt. 📌

‘Met nostalgie verander je de wereld niet’

door Nelis Jaspers & Jef Cauwenbergs / foto: Jef Cauwenberghs

Een vos verliest zijn haren maar niet zijn streken. Ook vijftig jaar na Mei '68 blijft oud-studentenleider en voormalig journalist Paul Goossens een 'speelse meid in de klassenstrijd'.

Dat uitgerekend het in bladgoud geklede Le Royal Café in het Antwerpse centraal station de plek is waar we Paul Goossens ontmoeten, voelt wat ironisch. Hij was het immers die als jonge studentenleider van het KVHV 50 jaar geleden mee op de barricaden stond en vol vuur 'bourgeois buiten' riep. Dat vuur is een halve eeuw later nauwelijks gedoofd. Een paar weken geleden clashte hij nog met N-VA-woordvoerder Joachim Pohlmann over de erfenis van de revolutie.

Als per toeval loopt Goossens nog een '68'er tegen het lijf. Herinneringen worden uitgewisseld. Het gaat er gemoedelijk aan toe. Maar vergis je niet: Goossens blijft een verbale vechter. Of zoals hij het verwoordt: een speelse meid in de klassenstrijd.

U gaat de geschiedenis in als een durver. Piet De Somer, Leuvens rector, zou in die tijd al erg goed over u gesproken hebben.

'De Somer deelde de mensheid op in twee soorten: zij die lef hebben en zij die dat niet hebben. We hadden net een staking uitgeroepen toen ik hem op straat kruiste. "Hoor eens maat, als het staking is, vlieg je buiten", dreigde hij.

'De regering moest vallen. Tot de finish'

"Ik had van u niet minder verwacht maar we zullen zien of je het ook kunt", heb ik toen geantwoord. We zijn toen effectief met drie studenten geschorst aan de universiteit. De Somer had guts. Als hij u kon pakken, deed hij het.'

Behoorde hij zelf niet tot de bourgeois die buiten moest?

'Dat dachten wij (*lacht*). De Somer was een zeer rijke vent. Hij had een medisch labo dat hij aan de Amerikanen had verkocht

voor veel geld. Maar hij had ook hetzelfde misprijzen voor de Vlaamse beweging als wij na verloop van tijd. Hij sprak niet over de Vlaamse leiders maar over de Vlaamse stigmatici.'

Was de taaleis van de Vlaamse beweging dan niet legitiem?

'Ja, maar andere eisen evengoed. Waarom mocht je niet over democratisering praten? Waarom mocht je in uw speecheen niet over sociaal onrecht, uitbuiting van de derde wereld en de wapenwedloop spreken? Je moest geweldig opletten want dat zou de Vlaamse Beweging verdelen. Dat is een ideologisch dictaat.'

Walter Zinzen vertelde ons onlangs dat 'bourgeois buiten' evengoed een lege slogan was.

'Dat was ook niet de ideale slogan. Maar je moest iets met "buiten" hebben hè. Het moest aanslaan.'

Is dat dan niet even problematisch als 'Walen buiten'? U maakte de vergelijking met Judas Raus.

'Een etnisch buiten is toch wat anders dan een sociaal-economisch buiten?! (*op dreef*) Omwille van etnische redenen zijn er 6 miljoen mensen vermoord. Woorden hebben toch een betekenis? Een etnische categorie inbouwen amper 23 jaar na het Derde Rijk en de holocaust. Dat men daar nog altijd geen afstand van neemt, is verbijsterend.'

Leefde toen ook de gedachte dat jullie in een fascistoïde regime leefden?

'Dat werd hier en daar zeker gedacht. Waarom moest ik veertien dagen aangehouden worden? Ik had niet veel mis gedaan. Ik had misschien de verantwoordelijkheid dat ik een aula had bezet. Dat ik daar het initiatief toe genomen had. Maar ik had niet met flesjes bier naar de rijks-wacht gegooid.'

De val van de regering was voor jullie echt een doel.

'Ja, dat moest. Tot de finish. Zij zou vallen.'

Wanneer wisten jullie dat het zover was?

'Twee dagen voordien. De druk was zodanig groot en we hielden dat ook zo. Heel Vlaanderen kwam naar ons. Als je 16 jaar was en je wilde wat meemaken dan trok je naar Leuven. Het was niet bij te houden. In Waregem, Turnhout of Hasselt stapten duizenden scholieren de straat op. Ze namen de thema's over. Voor die generatie was dat een bevrijding. Eindelijk gebeurt er hier eens iets.'

Wat vindt u van de kritiek op Mei '68? Jullie hebben de structuren waarin mensen leefden en waarin ze zich ook vaak thuis voelden, aangevallen. Sinds '68 zijn ze compleet wankel.

'Wij hebben er voor een aantal structuren zeker toe bijgedragen. Zeker voor de ontkerkelijking.'

Wanneer we iemand begraven, is het niet meer duidelijk hoe we dat precies doen.

'Ja maar, dat beslis je toch zelf?'

Maar mensen weten het niet meer. Ze doen vaak maar wat.

'Mensen moeten zelf leren nadenken en beslissen. Conservatieven zijn bang van teveel emancipatie en willen *soumission* aan traditie, natie en niet zelden religie. Daartegen heeft de Verlichting zich verzet en '68 is in die voetsporen gestapt. De emancipatie van student, scholier, arbeider, burger was ons ultieme doel. Conservatieven zijn altijd koele minnaars van de Verlichting geweest en omdat '68 er een update van was, is '68 voor hen altijd een vijand geweest en gebleven. Ook in 2018, zoals blijkt uit de Leuvense speech van Bart De Wever.'

U zegt dat ze in essentie niet achter gelijkheid staan.

'Dat vind ik, ja.'

Dat lijkt me wel sterk.

'Lees er Burke (*de huisfilosoof van N-VA, red.*) op na. Omdat hij gelijkheid verafschuwt, bevecht hij de Verlichting. Zijn ideale wereld is er een van ongelijkheid, een wereld van standen, klassen, hiërarchie en privileges. De N-VA is allergisch als je over sociaal-economische ongelijkheid begint, ook al omdat het de Vlaamse natie zou verdelen. Daarom ook haar cultuuroorlog rond Vlaamse identiteit.'

Maakt u zich zorgen over de dag dat u er niet meer bent? U als een van de bevoorrechte getuigen.

'68 heeft zijn tijd nu wel gehad. Ik heb een paar van mijn collega's op radio en televisie bezig gehoord. Dat ging niet verder dan nostalgische verhalen van hoe plezant en spannend het allemaal was. '68 is voor sommigen hun Bokrijk. Maar met nostalgie verander je de wereld niet. Ik had veel meer input en repliek verwacht vanuit de universiteit en de politieke wereld. Ik had gehoopt dat er een paar mij de grond in gingen boren met mijn essay. Dat we een echt debat konden hebben.'

'De Somer had guts. Als hij u kon pakken, deed hij het'

De twee redenen waarom het nu nog in de kranten komt, is omdat ik er mijn mond over heb opengedaan en de N-VA dat heeft gedaan.'

Zijn de kaarten na 50 jaar geschud?

'Neen, historici hebben nog geen serieus werk verricht. Dat is dezelfde koudwaterrees als de universiteit en de Vlaamse intelligentsia heeft.'

Wablieft? Veel Leuvense historici zullen zich op dit ogenblik in hun koffie verslikken.

'Door wat ik nu zeg? Het is te hopen! Ik heb een tekst van Louis Vos (*historicus, red.*) gelezen en die was zo onwetenschappelijk als het maar kon zijn. Je moet als professor en historicus niet afkomen met 'we hadden de indruk dat Walen Buiten voor ons een bevrijdende slogan was.' Dat schrijf je in Het Laatste Nieuws.'

Volgens Doorbraak-auteur Eddy Daniels, ook een '68'er, vergeet u te genieten van uw overwinning. U zou zich te veel als een verliezer gedragen.

(*lacht*) 'Wat moet ik daar nu op antwoorden? Het gaat helemaal niet over de voorbije vijftig jaar. Het gaat over wat we met de toekomst doen. Dan zoek je toch de thema's op die de toekomst hypothekeren. Een dominante partij die een identiteitspolitiek propageert, is een gif dat in de samenleving sluipt, een hefboom voor intolerantie.'

Als de N-VA zegt dat de grote hinderpalen voor hun identiteit die van '68 zijn, dan dien ik hen graag van antwoord: Laat ons daar eens ruzie over maken.' 🗨️

Live verslag vanuit mei '68

(Thomas vanuit redactie): "Het is deze maand 50 jaar geleden dat de studentenrevoltes in mei 1968 plaatsvonden. Om dit te herdenken, brengen we met KU Leuven een unicum in de geschreven pers: de eerste geschreven live verslaggever ter plaatse! Als het goed is, hebben we nu een live verbinding met Klaas die voor ons in mei 1968 staat. Klaas, kan je me horen?"

(Klaas knikt drie seconden en steekt zijn pols op): "... Ja inderdaad, Thomas! Zoals je kan zien op mijn horloge, sta ik hier wel degelijk in mei 1968 te Leuven. Het was geen sinecure iemand te vinden die geïnterviewd wou worden, gezien hier vandaag voornamelijk wat roepende, agressieve jongelingen rondlopen. Ik ben zonet wel een toevallige passant tegengekomen die hier nu naast me staat. Meneer, kan u ons wat meer informatie geven?"

(Klaas duwt de microfoon onder de neus van passant): "Ah bonjour, qu'est-ce qui se passe?"

(Klaas): "Godmiljaar, dat is hier in het Frans te doen. We zijn hier toch in Leuven dacht ik? Ze zouden hier beter eens wat werk maken van dat hier wat meer Vlaams te maken."

(Thomas): "Oké, interessant, dankjewel Klaas! Dat is inderdaad een goede opmerking. Op de achtergrond zien we nog een anachronistisch geklede man, wie is hij?"

(Klaas loopt op man af, die zich spontaan voorstelt): 'Good day blitzies, ik ben Luciano Vandermassen, verslaggever van KLG NWS.

Ik kom speciaal uit mei 2068 voor de herdenking!"

(Klaas): "Ah interessant. U bent hier voor 100 jaar mei '68 dan?"

(Luciano): "Nee, voor 50 jaar geschreven live verslaggevers ter plaatse!"

(Klaas, paniekerig): "Ah oei. Dan zullen we er we er beter iets interessants van maken. Ah, meneer daar! Ik heb zonet gezien dat de pintjes hier slechts 1 euro kosten, wat vindt u daarvan?"

(Voorbijganger): "Goh, ik vind dat een perfect normale prijs."

(Klaas): "Dat is raar, dat is nochtans de helft van wat het typisch kost over vijftig jaar."

(Luciano): "Dat valt nog goed mee, in 2068 is het nog eens acht keer duurder"

(Klaas, aan Luciano): "Mijn god. En hoe duur is Loempialand?"

(Luciano): "Loempialand? Die zaak is al tientallen jaren failliet."

(Klaas draait zich terug naar de camera): "Goed, ik denk dat we het hierbij moeten laten. We kunnen hieruit duidelijk besluiten dat mei '68 eigenlijk zo erg nog niet was, en dat er ons in de toekomst nog veel grotere gruwelen te wachten staan. Dit was Klaas Van den Broeck voor KU Leuven, live vanuit mei 1968."

(Thomas vanuit de redactie): "Goed Klaas, dankjewel. Dat was een prachtige reportage, laten we dit vaker doen! Een live reporter ter plaatse is een ontegensprekelijk grote meerwaarde en kan duidelijk meer bijbrengen dan eender welke soort voorbereid nieuws."

ALBATROS
F U I F Z A A L

ORGANISEER JE EIGEN EVENTS

in de goedkoopste fuifzaal van Leuven!

Reserveer nu via 016/22.31.09 of albatros@loko.be
Meer info: www.loko.be/albatros

TARIEVEN

€365 huur voor een fuif
€260 huur in het weekend of voor een vereniging aangesloten bij LOKO
€180 huur voor een cantus

3e fuif of 3e cantus op 1 jaar = 4e gratis huur

LOKO

COLOFON

Hoofdredacteur Nora Sleiderink

Redactiesecretaris & V.U. Tom Dinneweth

Redactie Anneka Robeyns, Guillaume Deprez, Nelis Jespers, Vincent Nollet, Bavo Nys, Michelle Van den Broeck

Schrijvers Jan 'Cara ende Eleganten' presenteert 'De Kamer' Costers, Nora 'foute vraagstelling!' Sleiderink, Vincent Cuypers, Michelle 'het elitair karakter van het internationaliseringsbeleid' Van den Broeck, Benno 'Het tekort aan wetenschappsjournalistiek' Debals, Yumi Dille, Anneka 'venkel buiten!' Robeyns, Nelis 'redelijke prijzen voor een almaslaatje' Jespers, Jef 'that flemish youth will not allow it's cultural heritage to be abused for leftist open border propaganda' Cauwenberghs, Philip 'Sjaak betasten in de cinema' Lammens, Aline Van Driessche, Arne Sonck, Jander Van Meerbeek, Sjaak Tromp Meesters, Mikhail 'het feit dat België nog steeds geen anarchistisch staat is' Efimenko, Vinsent 'wiet en geitenwollen sokken' Nollet

Eindredactie Nelis Jespers, Guillaume 'koers' Deprez, Benno Debals, Arne Sonck, Michelle Van den Broeck, Anneka Robeyns, Vinsent Nollet, Nora Sleiderink

Beeld voorpagina Tom Dinneweth/Universiteitsarchief

Fotografen Bavo Nys, Jef Cauwenberghs, Yumi Dille

Tekenaars Guillaume Deprez, Daphne 'arme Sjaak' De Roo, Josje Kerkhoven, Benno Debals

KU Leugen Klaas Van den Broeck, Thomas Winters

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

'Waarvoor zou jij nog op straat komen?'

IS JOUW VERZAMELING AL COMPLEET?

In onze 10 winkels tweedehandsgoederen aan correcte prijzen.
Textiel, huisraad, muziek, meubels, electro, speelgoed, muziek, boeken,...

IJzerenmolenstraat 10-12 - Heverlee, Diestsestraat 253 - Leuven

Andere winkels: Dilbeek · Halle · Laken · Opwijk · Overijse · Sint-Pieters-Leeuw · Vilvoorde · Wespelaar

→ Gratis ophaling herbruikbare spullen 0800 2 0080 - www.spit.be ←

DOE DE KOT-CHALLENGE!

Ongetwijfeld zoek je een kot dat bij je past: rustig of levendig, modern of oergezellig, met vrienden of studiegenoten... Sinds kort is er in Leuven ook het Kotlabel. Een kot met Kotlabel voldoet aan de normen voor woonkwaliteit, brandveiligheid, contract en studentvriendelijkheid. Check it out!

Een goed kot heeft het Kotlabel

De Dienst Woontoezicht van Leuven, de Huisvestingsdienst van KU Leuven en studentenvereniging LOKO dagen je uit om een goed kot te vinden. Gecontroleerde en goed-gekeurde panden met studentenkamers en -studio's kregen een blauw of groen Kotlabel op hun gevel. Zo zie jij in één oogopslag of je goed zit! Je vindt het aanbod met Kotlabels vanaf 5 mei terug op de databank **Kotwijs**. Neem daar zeker een kijkje voor je je zoektocht start.

Bezoekdag studentenresidenties

Op **zaterdag 5 mei** geven we met de **Bezoekdag** het startschot voor het nieuwe verhuurseizoen, dat de hele zomer doorloopt.

In de auditoria van de Parkstraat kan je tussen 9 en 12 uur deelnemen aan infosessies over de Leuvense kamermarkt, met extra aandacht voor wonen in een residentie. Nadien kan je de residenties bezoeken.

TO DO-LIST VOOR KOTZOEKERS IN LEUVEN

1. Kies voor een kot met Kotlabel, dan zit je goed!
2. Raadpleeg het aanbod op Kotwijs vanaf 5 mei: www.kuleuven.be/kotwijs
3. Stip 5 mei aan in je agenda en kom naar de Bezoekdag van de studentenresidenties

Meer info en inschrijven:
www.kuleuven.be/bezoekdag

Voor (toekomstige) studenten aan

KU LEUVEN

LUCA SCHOOL OF ARTS